

Menestyvä yritys joustaa ja mukautuu maailman muutoksiin

5.9.2023

Muutoskyvykkyyden ja -joustavuuden eli resilienssin vahvistaminen on alati nopeampaan muuttuvassa maailmassa yksi keskeisimmistä pk-yritysten haasteista. Esimerkiksi sota Ukrainassa, inflaatio, korkojen nousu, ostovoiman heikkeneminen, kaupungistuminen, ikääntyminen ja ilmastonmuutos ovat muutosvoimia, jotka vaikuttavat suureen osaan maakuntamme yrityksistä, eivätkä elintarvikeyritykset ole tästä poikkeus. Elintarvikkeiden menekkiin ja menestymiseen vaikuttavat myös monenlaiset kulutustrendit, joista tällä hetkellä voidaan nostaa esiin esimerkiksi helppous, kotimaisuus, vastuullisuus, hyvinvointi sekä yksilöllisyys. Ulkoisten muutosten lisäksi yllättävät muutokset yrityksen sisällä tai vaikkapa toimitusketjussa voivat aiheuttaa haasteita yritystoiminnalle ja vaativat yrityksiltä muutosjoustavuutta.

Menestyvä ja muutosjoustava yritys kykenee reagoimaan toimintaympäristöstä kumpuaviin muutoksiin ketterästi, on parhaassa tapauksessa ennakoinut ja varautunut muutoksiin ja liiketoiminnan riskeihin sekä hyödyntää taidokkaasti myös muutoksista kumpuavat mahdollisuudet, kuten erilaiset trendit ja megatrendit. Taatakseen menestymisen nyt ja tulevaisuudessa, vaaditaan yrityksiltä jatkuvaa kehitystä, ajanhermoilla pysymistä sekä eteenpäin katsomista.

Muutosjoustavuuden opas ja työkalu auttavat elintarvikeyrityksiä menestymään

Etelä-Pohjanmaalla on viimeisen puolentoista vuoden aikana toteutettu kolmen korkeakoulun, Seinäjoen ammattikorkeakoulun, Vaasan yliopiston ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin, yhteistyönä lähiruokayritysten muutosjoustavuuteen pureutuvaa YDIRE-hanketta. Hanke on sparrannut paikallisia

yrityksiä kehittämään yritystoimintansa muutosjoustavuutta muun muassa yhteistyön ja digitalisaation mahdollisuuksiin tarttumalla. Samalla yrityksiä on sparrattu terävöittämään strategista osaamistaan sekä tunnistamaan oman yrityksen kannalta keskeisiä positiivisia ja negatiivisia muutosvoimia.

Hankkeen lopputuotoksena kehitettiin myös muutosjoustavuuden työkalu ja opas, jotka auttavat alueemme elintarvikeyrityksiä pohtimaan, analysoimaan ja kehittämään oman yritystoiminnan muutosjoustavuutta eli resilienssiä.

Menestystä muutosjoustavuudesta -opas lähiruokayrityksille tutustuttaa yritykset muutosjoustavuuden käsitteen perusteisiin, muutosjoustavuuden eri osa-alueisiin, muuttuvan toimintaympäristön tarkasteluun sekä myös yhteistyön ja digitalisaation merkitykseen muutosjoustavuuden kehittämiseksi. Teoriatiedon ohella mukana on runsaasti vinkkejä, tehtäviä ja pohdintakysymyksiä oman yrityksen tilanteen tarkasteluun. Opasta löytyy niin sähköisenä kuin painettuna versiona. Lataa opas sähköisenä omalle koneellesi täältä.

Muutosjoustavuuden työkalun avulla ruokayritykset voivat verrata omaa muutosjoustavuuden eli resilienssin tasoa suhteessa muihin eteläpohjalaisiin ruoka-alan yrityksiin. Työkalussa yritykset vastaavat kysymyspatteristoon ja tämän jälkeen saavat arvion yrityksen muutosjoustavuuden tasosta eri osa-alueilla. Lopuksi työkalu antaa vinkkejä muutosjoustavuuden kehittämiseen yrityksen liiketoiminnassa. Työkalu on toteutettu Excel-ohjelmalla. Lataa muutosjoustavuuden Excel-työkalu koneellesi täältä.

Menestystä muutosjoustavuudesta -opas tarjoaa tietoa, vinkkejä ja tehtäviä yritystoiminnan kehittämiseen lähiruokayrityksissä (Kuva: Hanna Meriläinen).

Positiivisesti tulevaisuuteen katsoen

Vaikka muutosjoustavuuden eli resilienssin käsite nostaakin päätään usein erityisesti kriisien ja vaikeiden aikojen aikaan, on siinä kyse myös positiivisten mahdollisuuksien hyödyntämisestä. YDIRE-hanke on keskittynyt erityisesti muutosjoustavuuden parantamiseen lähiruoka-alalla, joka itsessään on hyvin positiivisessa nosteessa ja linkittyy vahvasti moneen pinnalla olevaan trendiin ja megatrendiin. Kotimaisuus ja lähiruoka ovat itsessään hyvin pinnalla olevia kulutusta ohjaavia trendejä. Lähiruoka linkittyy vahvasti myös vastuullisuuden megatrendiin. Mahdollisimman lähellä tuotettu ja kulutettu ruoka on keskeinen osa kestävän ruokajärjestelmän rakentumista niin ekologisesta kuin myös sosiaalisesti näkökulmasta.

Lähiruoka-alalla on varmasti siis tulevaisuudessa paljon positiivisia näkymiä. Pidetään siis yllä positiivinen, ratkaisukeskeinen ja eteenpäin katsova asenne ja tartutaan rohkeasti muuttuvan maailman tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Hanna Meriläinen,
projektipäällikkö, YDIRE-hanke
SeAMK

Kirjoittaja toimii asiantuntijana Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kestävät ruokaratkaisut -painoalalla erilaisissa ruokaketjun kestävään kehittämiseen liittyvissä hankkeissa.

YDIRE-hanke on rahoitettu REACT-EU määrärahoista, osana Euroopan unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia. Hanketta on toteutettu aikavälillä 1.1.2022 – 31.8.2023. Lue lisää hankkeen verkkosivuilta.

Lataa Menestystä muutosjoustavuudesta -opas lähiruokayrityksille ja Muutosjoustavuuden työkalu käyttöösi

- Lataa Menestystä muutosjoustavuudesta -opas lähiruokayrityksille omalle koneellesi täältä: Menestystä muutosjoustavuudesta -opas lähiruokayrityksille.
- Lataa Muutosjoustavuuden työkalu (Excel) omalle koneellesi täältä: Muutosjoustavuuden työkalu.